

"המשק הערבי עובר שינוי ואנחנו רוצים להיות חלוצים של השינוי הזה"

כך אומר עו"ד עבד נאשף, מנהל הדסק הערבי שבמחלקה הבינלאומית במשרד גרום. קלינהנדלר, חודק, הלוי, גרינברג ושות'. לדבריו, יותר אנשי עסקים ערבים רוצים כיום לעשות עסקים עם העולם הערבי, וגם המשרדים המסחריים צריכים לשלב יותר ערבים ישראלים בפעילות מסחרית

תפקיד: עו"ד במחלקה הבינלאומית במשרד גרום. קלינהנדלר, חודק, הלוי, גרינברג ושות' מצב אישי: רווק גיל: 30 מגורים: בית חנינא עוד משהו: מקפיד לנסוע כל יום לישון בביתו ביישוב בית חנינא, שסמוך לירושלים, ולבלות את סופי השבוע עם המשפחה הרחבה בטייבה

עבד אלרחים נאשף

"בשנים האחרונות רואים מעבר מעסקים מסורתיים המבוססים על משפחות ליזמות ושותפויות עסקיות. רואים גם יותר יזמות ערבית בהיי-טק"

תצלום: תומר אפלבוים

אלא גם משיקולים סנטימנטליים. "אנחנו חלק מישראל, אבל גם חלק מהתרבות הערבית שסוכבת אותנו. אנחנו שומעים על עסקים כדובאי ובמדינות המפרץ וגם רוצים להיות שם. קל יותר לאנשי עסקים ערבים להיות שם לעומת יהודים. אני יודע על הרבה יומים ערבים שפתחו עסקים בירדן, מצרים ומדינות המפרץ בתחום החקלאות. וגם על יומי גדל"ן שמתכוונים לפעול במרוקו. "המשק הערבי אינו מעצמה. הוא עובר שינוי, ואנו רוצים להיות חלק מהשינוי. אנו רוצים להיות חלוצים בדבר שאני מאמין שיבוא. זה חלק מהחזון שלנו". אילו הבדלים אתה מוצא בין התרבות העסקית-משפטית הערבית לזו הישראלית? "בתקופה האחרונה אפשר לדבר יותר על המשותף. האליטה הערבית והעולם הערבי העסקי מתאימים עצמם לעולם העסקים הגלובלי. בעולם העסקי במדינות ערביות יש כללי לבוש ברוחים. אנשים מגיעים לפגישות עסקיות עם חליפות - ובכך אין כמעט פשרות. בישראל אנשים מרשים לעצמם לבוא לפגישות בלבוש חופשי יותר ולא בלבוש פורמלי". את מספר עורכי הדין הערבים המסחריים שעובדים בפיירמות המובילות בתל אביב ניתן

"הרעיון לא היה שאין פעילות אחרת או נפנה אליהם. הפעילות הזו קיימת ואני מאמין שהיא תגדל", אומר עו"ד **אמיר הלוי**, שותף מנהל במשרד. "אין זה ענף מוביל במשרד, אבל יש בו פוטנציאל עסקי. אנחנו רוצים לעזור לאנשי עסקים ערביים לפרוץ לחו"ל. לעזור לחברות ישראליות הפועלות במרוקו, ירדן ובמפרץ הפרסי לעשות זאת יותר טוב. יש לנו חזון אודחי ועסקי". המשרד פנה לציירי ראשים בתחום עריכת הדין, חיפש עורכי דין ערביים מסחריים מובילים בעלי אוריינטציה עסקית בינלאומית. לדברי הלוי, רק שלושה עורכי דין ענו על כל הקריטריונים, ומתוכם נבחר אחר: עו"ד עבד אלרחים נאשף. נאשף, שעבד כמה שנים בחברת השקעות פלסטינית גדולה, אותה ליווה בהשקעות בפרויקטי גדל"ן גדולים, בהשקעות בינלאומיות בתחומי IT ומריה ובהקמת פארקים תעשייתיים, וצבר ניסיון בעבודה במדינות כמו רובאי, מרוקו, טוניס, מצרים, ירדן וכן באירופה, החליט שהוא מעוניין להתנסות גם בעבודה בפירמת עורכי דין גדולה. הוא עובד במחלקה הבינלאומית של המשרד ועיקר התמחותו היא בהקמת קרנות פרייווט אקוויטי וקרנות גידור ובייצוג משקיעים מוסדיים בהשקעות בקרנות בחו"ל. מהו השינוי שאתה מזהה במגזר העסקי הערבי בישראל?

נאשף: "בשנים האחרונות רואים מעבר מעסקים מסורתיים המבוססים על משפחות ליזמות ושותפויות עסקיות. רואים יותר יזמות בענפי ההיי-טק. יש עדיין אנשי עסקים בתחום הנדל"ן, אבל רואים אנשי עסקים ערבים שמסתכלים החוצה, שרוצים לעשות עסקים עם העולם הערבי. לא רק בגלל שיקולים עסקיים,

למנות על כף יד אחת. "החברה הערבית התאפיינה בעבר בסגירות וניתוק מהמרכז. כיום הדבר משתנה ומתחילים לראות אקדמאים ערבים במסק, אבל עדיין לא ברמה מספקת. מצד שני, הקהילה העסקית הישראלית היתה מנותקת מהחברה הערבית. ספציפית לגבי משרדי עורכי דין, ייתכן שיש חסם פסיכולוגי, אבל מרגע ששוכרים אותו שני הצדדים יכולים רק ליהנות. המשרדים המסחריים הגדולים צריכים להיות מובילי דעה ומגמה, לשלב יותר ערבים ישראלים". כיצד מתגברים במהלך משא ומתן עסקי על סוגיות פוליטיות או ביטחוניות מעיקות. לדגמא, מבצע עופרת יצוקה? "עופרת יצוקה היתה תקופה קשה לכולנו, אבל זה לא בא לביטוי בעסקים. זו מציאות בלתי נסבלת לשני הצדדים, אבל אנחנו מחפשים את הרברים שבמשותף בינינו, לחפש שותפויות עסקיות. אלו הרברים שיחברו אותנו". הרגשת קושי בקבלה לעבודה בגלל המוצא שלך? "כן. כשהיפשתי התמחות נתקלתי בזה לא מעט. יש חסם פסיכולוגי שחייבים לשבור. אני מקווה שמשרדי עורכי דין ומתמחים יילכו בעקבותי".

לגדול בבית של שופט

עבד אלרחים נאשף הוא בנו של שופט בית משפט השלום בירושלים, ראסם נאשף המנוח, שפרש מהד שיוטס ב-1990. אביו נפטר כשהיה בן 14 בלבד, אך נאשף זוכר את ביקוריו בבית המשפט במגרש הרוסים בירושלים כחוויה שהשפיעה רבות על בחירתו בעיסוק בעריכת דין. "הרשת החברתית של אבא שלי היתה שופטי בית המשפט ומשם ינקתי את המקצוע ואהבה שלי לתחום", הוא מספר בעברית עם מבטא בריטי, אותו רכש ככל הנראה בשנות לימודי המשפטים באנגליה. "כשהיו לי בעיות משמעת בבית הספר היסודי, היו מקרים שמנהל בית הספר היה מומן אליו הורים של ילדים אחרים שאיתם התפרעתי, אך לאבי הוא היה מתכניש להתקשר ללשכה בבית המ" שפט ולבקש ממנו לכונן לבית הספר לשיחה עמו ולכונן את זמנו". נאשף ממחר להסביר, "עם השנים יישרתי קו, ונהפכתי לתלמיד טוב וממושמע". בין החברים שפקדו את הבית לביקורים, זוכר נאשף את אהרן ברק ואישתו אלישבע שהיו חברים טובים של האב. הילה ח

מאת הילה רז

אסטרטגית לפנות למגזר העסקי הערבי בישראל ומחוצה לה. בהמשך, בעקבות מענקי עידוד ותמיכות אותן התחייבה הממשלה להעניק ליזמים ולקבוצות עסקיות במגזר הערבי-ישראלי, הוקם במחלקה הבינלאומית במשרד ה"דסק הערבי". הדסק שאותו מנהל נאשף מציע שירותים ליזמים, חברות ומשקיעים הפועלים בסקטור הערבי: עסקים במגזר הערבי המקיימים פעילות בישראל ובחו"ל (כולל פעילות מול שווקים במזרח התיכון וצפון אפריקה); משקיעים זרים המעוניינים להשקיע בעסקים במגזר הערבי בישראל; חברות ישראליות המקיימות עסקים עם מדינות ערב ועסקים הפעילים בתחום הטכנולוגיה וההון סיכון במגזר הערבי.

שוקי ההון המודרניים ברחבי העולם וההשקעות שנעצרו מעבר לים מביאים את משרדי עורכי הדין לחפש עסקות קרוב לבית. בתקופה שבה חוסר יציבות כלכלית ואי לקיחת סיכונים הם שם המשחק, התמיכות הממשלתיות במגזר הערבי נראות קוסמות מתמיד. המציאות הבלכלית החדשה הביאה את משרד עו"ד גרום, קלינהנדלר, חודק, הלוי, גרינברג ושות', אחד המשרדים המסחריים המובילים בישראל, לבדוק מה קורה אצל השכנים - המגזר העסקי הערבי. לפני כשנה וחצי קיבלו השותפים במשרד החלטה